

Revize definice společnosti registrované na
veřejném trhu a subjektu veřejného zájmu
v Etickém kodexu

ČÁST 4A – NEZÁVISLOST PŘI AUDITECH A PROVĚRKÁCH ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

ODDÍL 400

UPLATŇOVÁNÍ KONCEPČNÍHO RÁMCE VE VZTAHU K NEZÁVISLOSTI PŘI AUDITECH A PROVĚRKÁCH ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Úvod

Všeobecné

400.1	
400.2	
400.3	
400.4	
400.5	
400.6	
400.7	

Subjekty veřejného zájmu

- 400.8 Některé požadavky a aplikační ustanovení této části se vztahují pouze na audit účetních závěrek subjektů veřejného zájmu. Finanční situace těchto subjektů totiž představuje významný veřejný zájem, protože jejich finanční zdraví má dopad na nejrozumnější zúčastněné strany.
- 400.9 Při posuzování toho, do jaké míry je finanční situace nějakého subjektu předmětem veřejného zájmu, se zvažují mimo jiné následující faktory:
- charakter podnikatelské a jiné činnosti subjektu, například to, zda převzal v rámci své hlavní podnikatelské činnosti finanční závazky vůči veřejnosti;
 - zda subjekt podléhá regulačnímu dohledu, jehož cílem je zajistit, že subjekt splní své finanční závazky;
 - velikost subjektu;
 - důležitost subjektu pro odvětví, ve kterém působí, včetně toho, jak snadno je nahraditelný v případě finančního selhání;
 - kolik a jakých investorů, zákazníků, věřitelů, zaměstnanců a dalších zúčastněných stran daný subjekt má;
 - potenciální systémový dopad případného finančního selhání subjektu na ostatní odvětví a ekonomiku jako celek.
- 400.10 Finanční situace subjektů veřejného zájmu je pro veřejnost důležitá. Proto mají zúčastněné strany od firmy, která provádí auditní zakázku pro takový subjekt, zvýšená očekávání ohledně její nezávislosti. Cílem požadavků a aplikačních ustanovení upravujících subjekty veřejného zájmu, zmíněných v odstavci 400.8, je naplnit tato očekávání, a tím posílit důvěru zúčastněných stran v účetní závěrku, kterou používají při posuzování finanční situace takového subjektu.

Zprávy s omezeným užitím a šířením

- 400.11 V některých případech je užívání zprávy auditora a její šíření omezeno. Pokud jsou při tom splněny podmínky vymezené v oddílu 800, lze požadavky na nezávislost upravit v souladu s ustanoveními oddílu 800.

Ověřovací zakázky, které nejsou auditem ani prověrkou účetní závěrky

- 400.12 Standardy nezávislosti pro ověřovací zakázky, které nejsou auditem ani prověrkou účetní závěrky, jsou vymezeny v části 4B – *Nezávislost při ostatních ověřovacích zakázkách*.

Požadavky a aplikační ustanovení

Všeobecné

- R400.13** Firma provádějící auditní zakázku musí být nezávislá.
- R400.14** Firma je povinna při identifikaci, vyhodnocování a ošetřování hrozeb ohrožujících její nezávislost při provádění auditní zakázky uplatňovat koncepční rámec vymezený v oddílu 120.
- R400.15** Firma ani jiná firma v síti nesmí za auditního klienta přebírat manažerskou odpovědnost.
- 400.15 A1 Pod manažerskou odpovědnost spadá controlling, vedení a řízení účetní jednotky, včetně přijímání rozhodnutí týkajících se získávání, alokace a řízení lidských, finančních, technologických, hmotných a nehmotných zdrojů.
- 400.15 A2 Jestliže firma nebo jiná firma v síti v rámci poskytování služeb, které nemají charakter ověřování, převezme za auditního klienta manažerskou odpovědnost, je to zdrojem hrozby kontroly po sobě samém, hrozby vlastní zainteresovanosti a hrozby spřízněnosti. Přebírání manažerské odpovědnosti představuje rovněž hrozbu protekčního vztahu, protože vazba firmy či jiné firmy v síti na názory a zájmy vedení klienta je příliš úzká.
- 400.15 A3 Posouzení toho, zda určitá činnost je odpovědností vedení, závisí na okolnostech a vyžaduje uplatnění odborného úsudku. Mezi činnosti, které se považují za činnosti spadající do kompetence vedení, patří:
- definování firemních zásad a postupů a strategického směřování;
 - přijímání a propouštění zaměstnanců;
 - řízení zaměstnanců a přebírání odpovědnosti za jejich jednání v rámci jejich práce pro účetní jednotku;
 - schvalování transakcí;
 - kontrola a řízení bankovních účtů nebo investic;
 - výběr, která z doporučení poskytovaných firmou, jinou firmou v síti nebo třetími stranami budou implementována;
 - reportování osobám pověřeným správou a řízením jménem managementu;
 - převzetí odpovědnosti za:
 - sestavení účetní závěrky a věrné zobrazení skutečnosti v ní v souladu s příslušným rámcem účetního výkaznictví;
 - navrhování, zavádění, sledování a udržování systému vnitřních kontrol.
- 400.15 A4 Jsou-li dodržena ustanovení odstavce R400.16, poskytování poradenství a doporučení, jejichž cílem je poskytnout vedení auditního klienta podporu při plnění jeho povinností, se za přebírání manažerské odpovědnosti nepovažuje. Poskytování poradenství a

doporučení auditnímu klientovi může být zdrojem hrozby kontroly po sobě samém a je upraveno v oddílu 600.

R400.16 Firma je při provádění činnosti profesního charakteru povinna se ujistit, že vedení auditního klienta uplatňuje veškeré úsudky a přijímá rozhodnutí, která spadají do jeho kompetence. Mimo jiné se musí ujistit, že vedení klienta:

- (a) určilo osobu, která má odpovídající dovednosti, znalosti a zkušenosti, aby po celou dobu odpovídala za rozhodnutí přijímaná klientem a dohlížela na poskytované služby. Taková osoba, nejlépe z řad vrcholového vedení, by měla znát:
 - (i) cíle, charakter a výsledky prováděných činností; a
 - (ii) povinnosti klienta a povinnosti, které má firma nebo jiná firma v síti;Tato osoba nicméně nemusí mít odbornou kvalifikaci, která by jí umožňovala dané činnosti provést, případně znovu provést.
- (b) vykonává dohled nad prováděnými činnostmi a vyhodnocuje, zda jejich výsledky odpovídají potřebám klienta.
- (c) přebírá odpovědnost za případná opatření přijatá na základě výsledků prováděných činností.

Subjekty veřejného zájmu

R400.17 Firma je povinna pro účely této části považovat za subjekt veřejného zájmu účetní jednotky spadající do některé z těchto kategorií:

- (a) veřejně obchodovaná účetní jednotka;
- (b) účetní jednotka, mezi jejíž hlavní funkce patří přijímání vkladů od veřejnosti;
- (c) účetní jednotka, mezi jejíž hlavní funkce patří poskytování pojištění veřejnosti; nebo
- (d) účetní jednotka, která je jako subjekt veřejného zájmu definována právními předpisy nebo profesními standardy, aby byl splněn cíl podle odstavce 400.10.

400.17 A1 I když právní předpisy nebo profesní standardy používají v souvislosti s naplňováním cíle podle odstavce 400.10 jiný výraz než subjekt veřejného zájmu, považuje se tento výraz za rovnocenný. Naopak, pokud právní předpisy nebo profesní standardy označují výrazem „subjekt veřejného zájmu“ nějakou účetní jednotku z důvodů nesouvisejících s naplňováním cíle podle odstavce 400.10, nemusí se jednat o subjekt veřejného zájmu pro účely Etického kodexu.

R400.18 Firma je povinna při naplňování požadavku podle odstavce R400.17 pro kategorie uvedené tamtéž v bodech (a) až (c) vzít v úvahu podrobnější definice stanovené právní předpisy nebo profesní standardy.

400.18 A1 Vymezení kategorií v odstavci R400.17 (a) až (c) je široké, není zohledněna velikost ani jiné faktory, které mohou být v konkrétní jurisdikci relevantní. Etický kodex proto stanoví, že úkolem orgánů odpovědných za přijímání etických standardů pro auditory a účetní odborníky je tyto kategorie přesněji definovat, například:

- odkázat na konkrétní veřejné trhy pro obchodování s cennými papíry;
- odkázat na místní právní předpisy definující banky nebo pojišťovny;

- stanovit výjimky pro specifické typy účetních jednotek, např. pro subjekt s podílovým spoluvlastnictvím;
- stanovit pro některé účetní jednotky velikostní kritéria.

400.18 A2 Odstavec R400.17 (d) předpokládá, že orgány odpovědné za přijímání etických standardů pro auditory a účetní odborníky vymezí další kategorie subjektů veřejného zájmu, aby byl naplněn cíl podle odstavce 400.10, a že při tom zohlední mimo jiné faktory uvedené v odstavci 400.9. V závislosti na skutečnostech a okolnostech v konkrétní jurisdikci se může jednat například o následující kategorie účetních jednotek:

- penzijní fondy;
- nástroje kolektivního investování;
- veřejně neobchodované soukromé společnosti s velkým počtem zúčastněných stran (nepočítaje investory);
- neziskové organizace nebo státní podniky;
- společnosti poskytující veřejné služby.

400.19 A1 Etický kodex firmám doporučuje, aby posoudily, zda pro účely této části považovat i jiné účetní jednotky za subjekty veřejného zájmu. Při tom lze zohlednit vedle faktorů uvedených v odstavci 400.9 rovněž následující faktory:

- zda je pravděpodobné, že se daná účetní jednotka stane v blízké budoucnosti subjektem veřejného zájmu;
- zda předchozí firma u dané účetní jednotky za obdobných okolností uplatnila požadavky na nezávislost jako u subjektu veřejného zájmu;
- zda daná firma uplatňuje za podobných okolností i u jiných účetních jednotek požadavky na nezávislost jako u subjektu veřejného zájmu;
- zda právní předpisy nebo profesní standardy výslovně stanoví, že daná účetní jednotka není subjektem veřejného zájmu;
- zda účetní jednotka, resp. některé zúčastněné strany požádaly firmu, aby v daném případě uplatnila požadavky na nezávislost jako u subjektu veřejného zájmu, a pokud ano, zda existují nějaké důvody pro nevyhovění této žádosti;
- způsoby správy a řízení účetní jednotky, například zda jsou osoby pověřené správou a řízením jiné než vlastníci nebo vedení.

Zveřejňování informací o uplatnění požadavků na nezávislost relevantních pro subjekty veřejného zájmu

R400.20 S výhradou ustanovení odstavce R400.21, jestliže firma při provádění auditu účetní závěrky nějaké účetní jednotky uplatnila požadavky na nezávislost relevantní pro subjekt veřejného zájmu podle odstavce 400.8, je povinna tuto skutečnost zveřejnit způsobem, který považuje za vhodný s ohledem na načasování a dostupnost těchto informací pro zúčastněné strany.

R400.21 Odchylně od odstavce R400.20, firma nesmí tyto informace zveřejnit, pokud by to vedlo k prozrazení budoucích plánů účetní jednotky, které jsou důvěrné.

Spřízněné osoby

R400.22 V případě auditního klienta obchodovaného na veřejném trhu podle odstavců R400.17 a R400.18, zahrnuje výraz „auditní klient“ v souladu s definicí rovněž všechny spřízněné osoby takového klienta. V případě všech ostatních účetních jednotek zahrnuje označení „auditní klient“ v této části ty spřízněné osoby, které klient přímo nebo nepřímo ovládá. Pokud auditní tým ví nebo se důvodně domnívá, že pro posouzení nezávislosti firmy na klientovi jsou důležité rovněž vztahy nebo okolnosti týkající se další spřízněné osoby, pak musí při identifikaci a vyhodnocování hrozeb ohrožujících nezávislost a při přijímání odpovídajících ochranných opatření přihlídnout rovněž k takové další spřízněné osobě.

[Odstavce 400.23 až 400.29 jsou záměrně vynechány]

NÁSLEDNÉ A HARMONIZAČNÍ NOVELY

ČÁST 3 – AUDITOŘI

ODDÍL 300

UPLATŇOVÁNÍ KONCEPČNÍHO RÁMCE – AUDITOŘI

Požadavky a aplikační ustanovení

Vyhodnocení hrozeb

Zohlednění nových informací a změn skutečností a okolností

300.7 A7 Příklady nových informací či změn skutečností a okolností, které mohou mít dopad na úroveň hrozby:

- dojde k rozšíření poskytovaných odborných služeb;
- klient se stane veřejně obchodovanou společností nebo odkoupí nějakou organizační jednotku;
- dojde k fúzi firmy s jinou firmou;
- auditor pracuje současně pro dva klienty, mezi nimiž dojde ke sporu;
- změní se osobní nebo rodinné vztahy auditora.

GLOSÁŘ A SEZNAM ZKRATEK

Auditní klient (Audit client)	Subjekt, u něhož firma provádí audit. Je-li klient účetní jednotkou obchodovanou na veřejném trhu podle odstavců R400.17 a R400.18, výraz „auditní klient“ zahrnuje rovněž jeho spřízněné osoby. Není-li klient účetní jednotkou obchodovanou na veřejném trhu, výraz „auditní klient“ zahrnuje pouze ty spřízněné osoby, které klient přímo nebo nepřímo ovládá (<i>viz též odstavec R400.22.</i>). <i>V části 4A výraz „auditní klient“ označuje rovněž „subjekt prověrky účetní závěrky“.</i>
Subjekt veřejného zájmu (Public interest entity)	Účetní jednotka je pro účely části 4A subjektem veřejného zájmu, pokud patří do některé z následujících kategorií: (a) veřejně obchodovaná účetní jednotka; (b) účetní jednotka, mezi jejíž hlavní funkce patří přijímání vkladů od veřejnosti; (c) účetní jednotka, mezi jejíž hlavní funkce patří poskytování pojištění veřejnosti; nebo (d) účetní jednotka, která je jako subjekt veřejného zájmu definována právními předpisy nebo profesními standardy, aby byl splněn cíl podle odstavce 400.10. Jak je uvedeno v odstavcích 400.18 A1 a 400.18 A2, Etický kodex stanoví, že tyto kategorie je třeba přesněji definovat, případně doplnit.
Veřejně obchodovaná účetní jednotka (Publicly traded entity)	Účetní jednotka, která vydává finanční nástroje převoditelné a obchodovatelné prostřednictvím veřejně přístupného tržního mechanismu, například prostřednictvím kotace na burze cenných papírů. <i>Příkladem veřejně obchodované účetní jednotky je účetní jednotka kotovaná na burze cenných papírů ve smyslu příslušného právního předpisu o cenných papírech.</i>

DATUM ÚČINNOSTI

Tato novela bude účinná pro audity účetních závěrek sestavených za období začínající 15. prosince 2024 nebo později.

Novelu lze implementovat před termínem její účinnosti.